

2022 YILI ÇOCUK HAK İHLALLERİ RAPORU

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ
1986
ADANA ŞUBESİ

ÇOCUK HAKLARI KOMİSYONU

2022 YILI ADANA İLİ
ÇOCUK HAK İHLALLERİ RAPORU
(01.01.2022 - 20.11.2022)

20.11.2022

DEĞERLENDİRME

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'na 20 Kasım 1989'da kabul edilen Çocuk Hakları Sözleşmesi, 14 Şubat 1990 tarihinde Türkiye tarafından imzalanmış, 9 Aralık 1994 tarihinde 17., 29. ve 30. Maddelerine çekince konularak Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce onaylanmıştır. 27 Ocak 1995 günü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Sözleşme, Amerika Birleşik Devletleri ve Somali dışında 197 ülke tarafından onaylanmıştır.

BM Çocuk Hakları Sözleşmesi çocukları sadece korunması gereken varlıklar değil, kendilerini gerçekleştirebilecekleri olanakların sağlanmasıyla hak ve özgürlükleri olan varlıklar olarak tanımlamıştır.

Tüm çocukların aynı haklara sahip olduğunu ve bütün hakların eşit derecede önemli olduğunu vurgulayan ve toplam elli dört maddeden oluşan Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, her biri ayrı bir hakkı özetleyen dört kısımdan oluşur.

Haklar;

Yaşama Hakkı

BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesinde de görüleceği gibi “yaşama hakkı” en temel haktır. Yaşama hakkını elde etmeden diğer hakların hayata geçmesi mümkün değildir. Yaşama, gelişme temel bir özgürlük ve haktır. Önce yaşam vardır ve yaşam ilk özgürlüktür. Bu ilk özgürlüğün somutlaşması da ilk hakkı, yani yaşama hakkını ifade eder. Yaşama hakkı, kişinin fiziksel ve ruhsal bütünlüğünü koruyabilmesi ve varlığının çeşitli etkilerle bozulmasına engel olabilmesidir. Çocuğun fiziksel ve ruhsal bütünlüğüne dokunulamayacağı ilkesi ile yaşama hakkı birbirini tamamlar. Bu bağlamda çocuğun yaşamasının sağlanması için her tür tehlikelerden korunması büyük önem taşımaktadır.

Gelişme Hakkı

BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesinde devlet, çocuğun gelişimi için mümkün olan azami çabayı gösterir denmektedir. Her çocuğun kişiliğinin, becerilerinin, zihinsel ve fiziksel yeteneklerinin mümkün olduğunca geliştirilmesi hakkı vardır. Ancak çocuğun gelişme hakkını kullanabilmesi, temel yaşama hakkına sahip olabilmesi ile mümkün olabilecektir.

Korunma Hakkı

Tüm çocuklar ihmal, istismar ve her türlü riskten korunma hakkına sahiptir. Devlet, çocukların her türlü riskten korunması için gereken tüm tedbirleri almalıdır. Sözleşmenin 19. maddesinde çocukların her türlü ihmal ve istismardan korunmasına yönelik taraf devletlerin tedbir alması gerektiği vurgulanmaktadır.

Katılım Hakkı

Çocuğun kendini ilgilendiren konularda görüşlerini ifade etme hakkı vardır. Çocuğun katılım hakkı kendini ve düşüncelerini ifade etme özgürlüğünü ve temel sivil hakları içerir. Çocuğun katılım hakkı, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 12. maddesinde de yer almıştır.

Sözleşmenin temel ilkeleri ise;

Ayrımcılık Yasağı: ÇHS'nin 42. maddesi dinleri, ırkları veya yetenekleri ne olursa olsun; ne düşündükleri veya söyledikleri gözetilmeksizin; kültürleri ne olursa olsun; kız veya erkek, zengin veya fakir fark etmeksizin tüm çocukların haklarına ilişkindir.

Çocukların Yaşaması ve Gelişmesi: Her çocuğun doğal olarak yaşama hakkı vardır. Onlara gelişmeleri ve potansiyellerini gerçekleştirebilmeleri için her fırsatın temin edilmesi, karar verme yetkisine sahip bireylerin sorumluluğundadır.

Çocukların Yüksek Yararının Gözetilmesi: Çocukları etkileyebilecek yönde verilen her karar veya yapılan her işlem her zaman için onların üstün yararına öncelik tanınmalıdır.

Çocukların Katılımı: Çocuklar kendi yaşam ve tecrübelerinin uzmanlarıdır ve kendilerini etkileyecek kararlarda onlara danışılması gerekmektedir. Her çocuğun kendi düşüncesini ifade etme hakkı vardır ve haklarının en iyi şekilde nasıl korunacağı ve yerine getirileceğine ilişkin tavsiye ve değerli bilgiler verebilirler.

Haklar, eşitlik ve ayırım gözetmeme ilkesi çerçevesinde tüm çocuklar için geçerlidir. Çocuğun yüksek yararı ilkesi çerçevesinde, çocuk merkezli bir bakış açısı ile çocuğun hak ve ihtiyaçlarını öncelikle göz önünde bulundurur. Çocukla ilgili alınacak kararların çocuğun görüşlerinin gelişimi doğrultusunda alınmasına özen gösterilir. Sözleşmenin temel aldığı ilkeler, ayırım gözetmeksizin tüm çocuklar için geçerlidir.

Sözleşmeye taraf devletlerin sözleşme maddelerini uygulamak, ülke yasalarını bu sözleşmeye uygun hale getirmekle yükümlüdür. Bu yükümlülükler elbette çocuk hakları açısından geçerlidir. Yani BM Sözleşmesine göre devlet ve devletin tüm organları çocukların haklarını ihlal etmeyecek, başkalarının ihlalden çocukları koruyacak ve çocukların hak ve özgürlüklerinin yaşama geçmesini sağlayacaktır.

Çocuk hakları, çocukların zihinsel, bedensel, sosyal, duygusal ve ahlaki bakımlardan bağımsız bir şekilde gelişebilmesi için, hukuk kuralları ile korunan durumlarıdır.

Türkiye, imzaladığı bu sözleşme ile ülkedeki tüm çocukların haklarına saygı duyacağını, haklarını koruyacağını ve haklarının önündeki engelleri kaldıracağını taahhüt etmiştir. Çocuk Hakları Sözleşmesi çocukların yüksek yararı durumunun gözetilmesi ve uygulanması sorumluluğunu sözleşmeye taraf devletlere yüklemiştir. Bu temelde bugün çocukların en temel hakları olan yaşama ve gelişme, eğitim, eşit muamele görme, oyun oynama, düşüncesini ifade etme hakları devlet güvencesi altındadır.

Sözleşme'nin onaylandığı tarihten bu yana da 2002 yılında değiştirilen Medeni Kanun'da çocukların evlilik yaşı kızlar ve oğlanlar için eşitlenerek 18'e yükseltilmiş; 2004 yılında yenilenen Türk Ceza Kanunu'nda ise ceza ehliyetinin alt sınırı 13 yaş olarak hükme bağlanmış; 2005 yılında yürürlüğe giren Çocuk Koruma Kanunu'nda ise doğrudan sözleşmeye referans verilerek Türkiye'deki 18 yaş altı herkes "çocuk" olarak kabul edilmiş;. ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü) ve ÇHS'nin asgari standartları temel alınarak İş Kanunu'nda da değişiklik yapılmış ve 15 yaşını doldurmamış kişilerin çalıştırılması yasaklanmış, bu değişiklikle 14 yaşını doldurmuş çocuklardan ilköğretimi tamamlamış olanların bedensel, zihinsel ve ahlaki gelişmelerine ve eğitime devam edenlerin okullarına devamına engel olmayacak hafif işlerde çalıştırılabilmeleri hükme bağlanmıştır. 2004'te kabul edilen Dernekler Kanunu ile 12 yaşından büyük çocuklar derneklere üye olabilir, 15 yaşından itibaren de kendi derneklerini kurabilir hükmü yürürlüğe girmiştir.

Ancak gerek ülkemizde gerek tüm dünyada çocukların en temel hakları tehlike altındadır. Çocuklar tüm dünyada her gün çocuk işçilik, çocuk mahpusluk, cinsel istismar, erken yaşta evlilik, zorla çalıştırılma, temel besin

İHD ADANA ŞUBESİ ÇOCUK HAKLARI KOMİSYONU 2022 YILI ÇOCUK HAK İHLALLERİ RAPORU

maddelerine erişememe, bulaşıcı hastalıklardan, savaşlardan etkilenme gibi tehditlerle karşı karşıya kalmaktadırlar.

Çocuk haklarının tanınması ve uygulamaya geçirilmesi, insan hakları arasında en acil durum olarak kabul edilmektedir. Ancak raporumuzda görüleceği üzere gerek Adana'da gerekse de Türkiye açısından duruma bakıldığında devletin öncelikli olarak sorumlu olduğu ve nüfusun önemli bir bölümünü oluşturan çocuklara karşı tüm görevlerin yerine getirilemediği görülmektedir. Dünyada "çocuk bayramını" kutlayan tek ülke olmakla övünmekle beraber, ülkemizde samimi ve gerçek bir çocuk politikası oluşturulamamıştır.

Çocuğa özgü adalet için özgürlüğün kısıtlanmasının son çare olması, onarıcı ve kurum dışı alternatif yöntemlere başvurulması gerekirken, ayrıca kapalı kurumların şiddet ürettiği bilgisi sabitken; başta anneleriyle birlikte cezaevlerinde kalmak zorunda olan 0-6 yaş arası çocuk olmak üzere binlerle ifade edilebilecek düzeyde tutuklu ve hükümlü çocuk cezaevlerinde yaşamaya devam etmektedir. "Anadilinde eğitim" konusunda atılan adımlar ise yetersizdir. Oysa anadili temel insan hakkıdır. 2012 yılından bu yana yapılan tek düzenleme "Yaşayan Diller ve Lehçeler Seçmeli Dersi" ve bununla ilgili ataması yapılan öğretmen sayısının yetersiz kaldığı; ders araç gereç ve materyalleri konusunda ihtiyaçların giderilmediği görülüyor. Zorunlu Din Dersi uygulaması ile ilgili "Müfredat değişikliklerine rağmen ilgili derste inanca saygı sağlanamamış, zorunlu din dersi uygulaması devam etmektedir.

Türkiye, çocuk hakları sözleşmesine taraf olmasına rağmen maalesef bugüne kadar ki uygulamalar ve iç yasal mevzuat "çocuğun üstün yararı" nın korunmasına ilişkin temel politikalar hayata geçirilmemiştir.

**İNSAN HAKLARI DERNEĞİ
ADANA ŞUBESİ
ÇOCUK HAKLARI KOMİSYONU**

İSTATİSTİKİ VERİLER

Adana'da 01.01.2022-30.10.2022 Dönemi Çocukların Maruz Kaldığı ve İtildiği Suçlara İlişkin Tablo

Suçta Sürüklenen Çocuk (Soruşturma)	3521
Suçta Sürüklenen Çocuk (Kovuşturma)	2039
Suç Mağduru Çocuk (Soruşturma)	4616
Suç Mağduru Çocuk (Kovuşturma)	1295

Korunma ihtiyacı olan veya suç mağduru olan çocukların yanı sıra ilimizde suça itilen çocuk sayısının da binlerle ifade edilebilecek düzeyde olduğunu üzüntüyle görmekteyiz. İlimizde 2022 yılı ocak-kasım ayı döneminde çocuklar, hırsızlık, gasp, tehdit, şantaj, kasten adam yaralama, taksirle adam yaralama, resmi belgede sahtecilik, kendisinden yaşça küçük çocuğa cinsel istismar/taciz/saldırıda bulunma gibi suçlara itilmişlerdir. İhmal, istismar, çocuk işçiliği, sokakta çalıştırılma gibi suçun mağduru olmuşlardır. Onlar da yetişkinler gibi suçun konusu-mağduru olabilecekleri gibi bizatihi suçun faili de olmuşlardır. Bu sorunun yalnızca bir hukuki sorun olmayıp aynı zamanda bir sosyal sorun olduğu gerçeğini de ortaya çıkarmaktadır. Suça itilen çocuk, korunmaya ihtiyacı olan çocuk ve suç mağduru çocuk sorunu her yıl artarak devam etmiş, sorunun çözümünde ise, ne yazık ki bir arpa boyu yol kat edilememiştir. Çocuk hak ihlallerinin önüne geçilememiştir.

Çocuk hak ihlalleri sadece ülkemizde değil, dünyanın pek çok yerinde yaşanmaktadır. Çocuk hak ve ihlallerinden sorumlu tüm yetkili kurumlar ve tüm siyasi erkler, sorumluluk alarak samimiyet ve kararlılıkla, çocukların iyilik halini güçlendirmek için; eğitimden, sağlığa, sosyal hizmetlerden, adalet

sistemine kadar, bütüncül hak temelli bir yaklaşımla, koruyucu, önleyici ve rehabilite edici, ayrımcılığın yaşanmayacağı, çocuğun katılımının sağlanacağı ve yüksek yararının gözetileceği bir sistem kurlmaları mümkündür.

Not: Tespit ettiğimiz veriler kesin veri niteliğinde olmayıp komisyonumuzca tespit edilen verilerdir. Raporda belirtilen veriler özel ve kamu kuruluşları basın taraması ve derneğimize yapılan başvurular neticesinde derlenip rapor haline getirilmiştir. Raporda belirtilen veriler Adana il merkezinde yaşanan hak ihlalleri ile ilgili veriler olup Adana'ya bağlı ilçe verileri bulunmamaktadır.

2022 YILI ADANA İLİ ÇOCUK HAK İHLALLERİNE İLİŞKİN GAZETELERDEN DERLENEN HABERLER

(OCAK-KASIM DÖNEMİ)

-Adana'da Suriyeliler tarafından bıçaklanan 13 yaşındaki çocuk ağır yaralandı

Adana'nın merkez Seyhan ilçesinde meydana gelen olayda Ahmet Cevdet Çamurdan Ortaokulu'ndan çıkan iki Türk öğrenci, o esnada camları kıran Suriyeli sığınmacıları uyardı. Çocukların "camları kırmayın" uyarısı üzerine Suriyeliler 13 yaşındaki Musa Mert Tığil'i bıçakladı. Ağır yaralanan Tığil hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındı. (02.01.2022/Adana Masası)

-Adana'da trafik kazası: 2'si çocuk 4 yaralı

Adana'nın Kozan ilçesinde aynı yönde seyir halinde bulunan iki aracın çarpışması sonucu meydana gelen trafik kazasında 2'si çocuk 4 kişi yaralanırken, 1 kişi de kazadan yara almadan kurtuldu. (02.01.2022/Adana Masası)

-Adana'da Suriyeliler tarafından bıçaklanan 13 yaşındaki çocuk ağır yaralandı

Adana'nın merkez Seyhan ilçesinde meydana gelen olayda Ahmet Cevdet Çamurdan Ortaokulu'ndan çıkan iki Türk öğrenci, o esnada camları kıran Suriyeli sığınmacıları uyardı. Çocukların "camları kırmayın" uyarısı üzerine Suriyeliler 13 yaşındaki Musa Mert Tığil'i bıçakladı. Ağır yaralanan Tığil hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındı.(02.01.2022/Adana Masası)

-13 yaşındaki kızın tecavüze uğradığını annesi ortaya çıkardı

Adana'nın Feke ilçesinde bir kadının, velayeti boşandığı kocasında olan 13 yaşındaki kızının bedenindeki değişiklikten şüphelenerek yaptığı gebelik testi ile dünyası başına yıkıldı. Anne E.O., tecavüze uğrayan evladını devlet koruması altına aldırırken, tecavüz şüphelisini kızının telefonundan mesaj atarak güvenlik güçlerine yakalatıp tutuklattı. (03.01.2022/Adana Masası)

-16 yaşındaki Arda'ya tırın çarptığı feci kaza kamerada

Adana'da arkadaşlarıyla okuldan çıkıp durağa yürürken tırın çarptığı 16 yaşındaki Arda Aydoğdu, ağır yaralandı. Genç, 1 hafta yoğun bakımda kaldıktan sonra taburcu edilirken ayağındaki kırıklar nedeniyle yatağa bağımlı hale geldi. Feci kaza ise güvenlik kamerasına saniye saniye yansıdı. (04.01.2022/Adana Masası)

-Eşi ve evlatlarını toprağa veren annenin gözyaşları sel oldu

Adana'da karbonmonoksit zehirlenmesi sonucu hayatını kaybeden baba ve 2 evladı, gözyaşları arasında toprağa verildi. Eşi ve evlatlarını toprağa veren Asiye Çulha ise cenazede güçlüklerle ayakta durabildi. (05.01.2022/Adana Masası)

-Minibüsün çarptığı 3 yaşındaki çocuk hayatını kaybetti

Adana'nın Ceyhan ilçesinde yolun karşısına geçmek isteyen 3 yaşındaki çocuk, bir minibüsün çarpması sonucu hayatını kaybetti. (05.01.2022/Adana Masası)

-Öldü denilen bebek kurtarılamadı

Adana'da "öldü" denilerek kefenlenen ancak mezarlık yolunda ağlayınca yaşadığı ortaya çıkan erkek bebek, tedavi altına alındığı hastanede 6 gün sonra hayatını kaybetti. (Sabah Gazetesi/07.01.2022)

-Çocuk hırsız ortalığı birbirine kattı

Adana'da bir marketten hırsızlık yapan çocuğu market çalışanları fark ederek yakaladı. Çocuk hırsız defalarca kaçma girişiminde bulunurken, çalışanlar tarafından yakalandı. Bazı vatandaşlar çocuğa vururken, bazıları ise 'Bir mendil için çocuğa vurulur mu' diyerek tepki gösterdi. (10.01.2022/Adana Masası)

-Üst kattaki daireyi yağmalayıp, alt katı çocuklar içerdeyken ateşe verdiler

Adana'da kimliği belirlenemeyen şüpheliler, müstakil evin birinci katını yağmaladıktan sonra aynı evin zemin katını içeride çocuklar varken yanıcı madde dökerek ateşe verdi. Kundaklanan yerde bulunan çocukları amcaları kurtardı.(24.01.2022/Adana Masası)

-Çocuk yaşta kızla evliliğe aile boyu hapis cezası verildi

Adana'da 4 yıl önce 13 yaşında olan akrabası kız ile dini nikahla evlenen kişi 16 yıl 8 ay, bu evliliğe rıza gösterdikleri öne sürülen sanığın babası, kızın annesi ve babası ise 8 yıl 4'er ay hapis cezasına mahkum edildi. (27.01.2022/Günaydın Gazetesi Adana)

-SMA DEĞİL ÇOCUKLAR KAZANSIN!

Spinal Musküler Atrofi (SMA) hastalığına yakalanan bin 300'den fazla çocuktan biri olan Şervan bebek için başlatılan valilik izinli kampanya sürüyor. Nedim- Fatma Danış çiftinin iki çocuğundan en küçüğü Şervan bebek. Aile çocuklarının tedavi olup biran önce sağlığına kavuşmasını istiyor ancak tedavi için istenen ücretin çok az bir kısmı toplanabildi.(28.01.2022/Günaydın Gazetesi Adana)

-Çocuk katil tutuklandı

Adana'da tartıştığı arkadaşını bıçakla öldürdüğü öne sürülen 15 yaşındaki çocuk tutuklandı. Lise öğrencileri Zafer Can Kılıç (16) ile arkadaşları O.T. (15), A.E. (16) ve A.Y. (17) buluşup, bir kafede oturdu. Daha sonra sokakta yürümeye başlayan Kılıç ile O.T. arasında tartışma çıktı. Tartışma kısa sürede kavgaya dönüşünce O.T., cebinden çıkardığı bıçakla Kılıç'ı sırt ve göğsünden bıçakladı. Kılıç kanlar içerisinde yere yığılırken, O.T. ise olay yerinden koşarak kaçtı.(28.01.2022/Adana Masası)

-Elektrikli sobadan çıkan yangında çocuk yaralandı

Adana'da elektrikli sobadan çıkan yangında bir çocuk yaralanırken, bir kişi de karbonmonoksit gazından etkilendi.(31.01.2022/Adana Masası)

-Karısına kızan koca çocuklarının da olduğu evi yaktı

Adana'da bir kişi karısıyla tartışınca çocuklarının da içinde olduğu evi yaktı.(01.02.2022/Adana Masası)

-Adana'da okulda müdür yardımcısı uyardığı çocuk tarafından bıçaklandı

Adana'da özel bir okula gelip öğrencileri rahatsız eden bir çocuk kendisini uyanan müdür yardımcısını bıçakladı. (01.03.2022/Adana Masası)

-11 yaşındaki çocuk silahlı saldırıda yaralandı

Adana'da hafif ticari araca yönelik silahlı saldırıda seken saçmaların isabet ettiği çocuk yaralandı.

-Adana'da feci kaza: 2'si çocuk, 4 yaralı

Aydınlatma direğine çarpan otomobildeki aynı aileden 2'si çocuk 4 kişi yaralandı.(12.04.2022/Günaydın Gazetesi Adana)

-Sudan sebeple çocuklardan biri mezara, ikisi cezaevine girdi

Adana'da çocuklar, serinlemek için girdikleri sulama kanalında 'Üzerime su sıçrattın' kavgasına tutuştu. Çocuklardan biri bıçaklanarak öldü, gözaltına alınan 2 çocuk tutuklandı. (28.04.2022/Adana Masası)

-Koşarak otomobile çarpan 4 yaşındaki çocuk hayatını kaybetti

Adana'da 4 yaşındaki çocuğun evine gitmek için koşarken hızla gelen taksiye çarparak hayatını kaybetmesi an be an görüntülendi.(30.04.2022/Adana Masası)

-Çocuklardan birini dövüp sokağa attı, 4'ünü eve kilitleyip cezaevine gitti

Adana'da bir kadın, cezaevindeki eşinin bayram görüşüne giderken çocuklarından birini dövüp sokağa attı, 4'ünü eve kilitledi. Pencereleden bağıarak yardım isteyen çocuklar, 4 saat sonra annelerinin gelmesiyle evden çıkartılarak Çocuk Şube Müdürlüğü'ne götürüldü.(05.05.2022/Adana Masası)

-Adana'da cam silen çocukların trafikte "bahşiş" terörü kamerada

Gelin aracının önünü keserek para isteme geleneği Adana'da gasba dönüştü. Düğünleri ve kuaförleri takip edip gelin aracını durduran Çocuklar damattan para istiyor. Zarf içinde para alan çocuklar parayı yeterli bulmayınca aracın kaputunun üzerine çıkıp zorla daha fazla para istiyor. Gelin ve damadı zor durumda bırakan çocuklar ısrarla aracı bırakmayınca canlarını da tehlikeye sokuyorlar. Bu durum polis çağırınca kadar ya da damat kovalayana kadar devam ediyor. Geçtiğiniz günlerde de araç camı silip para isteyen bir kişi otomobilin altında kalıp ölmüştü.(13.05.2022/Adana Masası)

-Ceyhan Nehri'nde kaybolan çocuk 3 gündür aranıyor

Adana'nın Ceyhan ilçesinde 3 gün önce serinlemek amacıyla nehre girdikten sonra akıntıya kapılarak kaybolan 16 yaşındaki çocuğu arama çalışmaları sürüyor.(13.05.2022/Adana Masası)

-Sopayı almak isterken kanala düşen 7 yaşındaki çocuk öldü

Adana'da sopayı almak isterken sulama kanalına düşen 7 yaşındaki çocuk, kaldırdığı hastanede dün gece hayatını kaybetti.(16.05.2022/Adana Masası)

-Adana'da faciadan dönüldü. Seyir halindeki otomobilin kapısını açan çocuk yola düştüğü

Adana'da seyir halindeki otomobilin kapısını açan zihinsel engelli olduğunu öğrenilen çocuk, araçtan yola düştü. O anlar bir işyerinin güvenlik kamerası tarafından kaydedildi.(22.06.2022/Adana Masası)

-Çocukların top oynaması kavgaya neden oldu: 4 zanlı tutuklandı

Adana'da çocukların top oynaması yüzünden çıkan kavgada 6 kişi yaralanırken, olaya karıştığı öne sürülen 4 zanlı tutuklandı. Olayda top oynayan çocuklardan 14 yaşındaki M.G. komşuları tarafından darp edildi.(13.07.2022/Adana Masası)

-Adana'da çocuklara önce harçlığı verdi, sonra tek tek tokatladı! Sosyal medyada tepki yağdı

Kurban Bayramı'nda Adana'nın Kozan ilçesine bağlı Gaziköy'de ilginç bir olay yaşandı. İlhan K. isimli bir vatandaş, çocukları köyün meydanında toplayarak kendisi de bir sandalyeye oturup onlara 5 ila 10 TL arasında bayram harçlığı vermeye başladı. Ancak İlhan K.'nın bayram harçlığı verdiği çocukları tek tek tokatlaması dikkat çekti.

Bu anlar ise etraftaki vatandaşlar tarafından cep telefonuyla görüntülenip sosyal medyaya yüklendi. Vatandaşlar İlhan K.'nin hem para verip hem de tokat atmasına tepki gösterdi.(14.07.2022/Adana Masası)

-Adana'da trafik kazasında 3'ü çocuk 4 kişi yaralandı

Adana'da direksiyon hakimiyetini kaybeden sürücünün refüjdeki ağaca çarparak aracının devrilmesi sonucu 3'ü çocuk 4 kişi yaralandı.(23.07.2022/Adana Masası)

-Adana'da 5. kattan düşen 5 yaşındaki çocuk ağır yaralandı

Adana'da 5. kattaki evlerinin balkonundan düşen 5 yaşındaki çocuk ağır yaralandı. (29.07.2022/Adana Masası)

-Annesinin kebabçıya bıraktığı çocukları babası istemedi

Adana'da annesinin 'Sizi 10 gün sonra gelip alacağım' diyerek daha önce çalıştığı kebabçı dükkanına bıraktığı 3 çocuğu babasının istemediği, çocukların devlet korumasına alındığı öğrenildi.(11.08.2022/Adana Masası)

-Adana'da küçük çocuk unutulduğu arabada can verdi

Adana'da aile tarafından arabada unutulmuş 3 yaşındaki Suriye uyruklu Badr Aldın Malahafji hayatını kaybetti.(15.08.2022/Adana Masası)

-Adana'da 4'üncü kattan düşen 7 yaşındaki çocuk hayatını kaybetti

Almanya'dan Adana'ya akrabalarının yanına ailesiyle birlikte tatile gelen 7 yaşındaki çocuk 4. kattan aşağı düşerek hayatını kaybetti.(16.08.2022/Adana Masası)

-Adana'da çöp kamyonunun altında kalan çocuk öldü

Adana'da çöp kamyonunun altında kalan 12 yaşındaki çocuk hayatını kaybetti. Olay, Çukurova ilçesine bağlı Huzurevleri Mahallesi'nde meydana geldi. (23.08.2022/Adana Masası)

-Anne markete gitti çocuk balkonda mahsur kaldı

Adana'da markete giden annesi tarafından evde yalnız bırakılan 2 yaşlarındaki çocuk ağlayarak balkona çıkıp demir korkuluklardaki pencereyi açmaya çalışınca mahalleyi ayağa kaldırdı. (13.09.2022/Adana Masası)

-Adana'da 3 ayda 15'i çocuk 27 kişi boğuldu

Adana'da havaların ısınmasıyla birlikte 3 ayda 15'i çocuk 27 kişi boğularak hayatını kaybetti. Son 10 yılda 260 kişinin boğularak hayatını kaybettiği Adana'da bu yılda yazın 3 ayda 27 kişi hayatını kaybetti. (13.09.2022/Adana Masası)

-Annesinin kaldırırma bıraktığı çocuk az kalsın kamyonetin altında eziliyordu

Adana'da telefonda konuşan annesinin kaldırırma bırakıp unuttuğu 3-4 yaşlarındaki çocuk, kamyonet sürücüsünün dikkati sayesinde aracın altında kalmaktan kurtuldu. (20.10.2022/Adana Masası)

Gazete haberlerinden de anlaşılacağı üzere gerek ailelerinden gerekse de çevresel koşullardan kaynaklanan nedenlerle çocukların güvende olmadığı, haklarının korunmadığı görülmektedir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Dünyada 197 ülke 1989 tarihli Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni imzalamış ve sözleşmenin yükümlülüklerini yerine getirmeyi kabul etmiştir.

Tüm çocukların hakları olmasına rağmen, çocukların bu haklarının önünde ciddi engeller bulunmaktadır. Örneğin her çocuğun fiziksel ve cinsel şiddete karşı korunma hakkı vardır. Ancak her gün birçok çocuk yaşam alanlarında fiziksel şiddete maruz kalabilmekte veya tanık olabilmektedir.

1989 tarihli Çocuk Hakları Sözleşmesi tüm dünyadaki çocukların haklarının korunmasının sorumluluğunu yetişkinlere ve hükümetlere yüklemiştir. Bu nedenle raporumuzun son kısmında sözleşmenin asli yükümlüsü olan devlete aşağıdaki önerilerde bulunuyoruz.

ÖNERİLER

- *Son yıllarda artış gösteren çocuğun cinsel istismarı vakaları nedeniyle çocuklara yönelik etkili koruyucu tedbirler alınmalı, toplumsal eğitim süreçleri başlatılmalıdır.*
- *Ülkemizin son 10-12 yılı içerisinde içinde bulunduğu çatışmalı süreci nedeniyle travmatik süreçler yaşayan, yerinden edilen, sosyo-ekonomik zorluklar yaşayan çocuklara yönelik tedavi süreçleri başlatılmalı, çatışmalı süreçlerin en çok çocukları etkilediği unutulmamalıdır.*
- *Kültürel ve tarihsel kökleri sebebiyle ırkı, dini, dili, ne olursa olsun çocuğa karşı ayrımcılığın önüne geçilmesi için etkili mekanizmalar geliştirilmelidir.*
- *Türkiye hapisanelerinde çok sayıda 0-6 yaş grubunda annesiyle birlikte kalan bebek, 4 binden fazla çocuk bulunmaktadır. Çocukların bulunması gereken yerler hapisaneler değildir. Adalet Bakanlığı bu soruna bir an önce etkili bir çözüm bulmalıdır.*
- *Çocukların eğitim hakkına erişimin önündeki; okula erişimin güç olması, nitelikli eğitim alamama vb. gibi engeller kaldırılmalıdır.*
- *4+4+4 olan kesintili eğitim sisteminde her bir ara kız çocuklarının eğitim hayatına devam etmeme ve erken yaşta evlilik sebebi olabilmektedir. Eğitim sistemi yeniden gözden geçirilerek çocukların okula devamı sağlanmalı ve olası erken evliliklerin önüne geçilmelidir.*
- *Türkiye'de 2 milyondan fazla kayıtsız çocuk işçi bulunmaktadır. Çocuk işçiliğinin önüne geçilmeli, aileleri istihdam edilmelidir.*

İHD ADANA ŞUBESİ ÇOCUK HAKLARI KOMİSYONU 2022 YILI ÇOCUK HAK İHLALLERİ RAPORU

- Türkiye 'de son yıllarda suça sürüklenen çocuk sayısında ve bağımlılık yaratan madde kullanıcısı çocuk sayısında artış meydana gelmiştir. Bu sebeple çocuklara yönelik ceza adalet sisteminde rehabilite edici düzenlemeler yapılmalı, çocukların madde bağımlılığının önüne geçilmesi amacıyla çocuklara yönelik yerel yönetimlerle ortaklaşa sosyal, eğitsel faaliyetler yapılmalıdır.
- Türkiye 'de anadili Türkçeden farklı olan milyonlarca çocuğun kendi anadillerinden koparılmadığı bir ortamda eğitim görmeleri en temel hakları olup, bu haklarının gereklilikleri yerine getirilmelidir.
- Türkiye 'de farklı inanca mensup çocukların zorunlu din dersine tabi tutulması sözleşmeye aykırıdır. Farklı inanç mensubu çocuklara yönelik zorunlu din dersi uygulamasına son verilmelidir.
- Türkiye de 1.5 milyonu geçen sığınmacı/göçmen çocuk bulunmaktadır. Bu çocukların bir kısmı yeterli sağlık, beslenme ve eğitim hakkından yararlanamamaktadır. Sığınmacı/göçmen çocukların bu hakları önündeki engeller kaldırılmalı, bu haklarının kullanılması kolaylaştırılmalıdır.
- Türkiye toplumunun üçte birinden fazlasını oluşturmalarına rağmen yönetim mekanizmalarına katılmaları sağlanamamış olan çocukların, kendilerini ifade etme ve yönetim mekanizmalarında söz sahibi olmaları sağlanmalıdır.
- Çocukların kendi kültüründen yararlanma ve kendi dilini kullanma hakkını tanıyan Çocuk Haklarına dair Sözleşme'nin 17, 29 ve 30. maddelerine ve BM Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme'nin 27. maddesine konulan çekinceler kaldırılmalıdır.
- BM Ulusal veya Etnik, Dinsel veya Dilsel Azınlıklara Mensup Olan Kişilerin Haklarına dair Bildiriye ve Birleşmiş Milletler Yerli Halklar Hakları Bildirisine ve BM Çocuk Hakları Komitesinin 2009 tarihli genel yorumuna uygun düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.
- BM UNESCO Eğitimde Ayrımcılığın Önlenmesine Dair Sözleşmeye taraf olunması gerekmektedir.
- Kendini yenileyen, çocuğun maruz kaldığı ihmal, istismar, kötü muamele, ayrımcılık, hastalık v.s. gibi olayların sebebini samimiyet ve ciddiyetle sorgulayan, araştıran bir çocuk koruma sisteminin oluşturulması için acilen çalışmalar başlatılmalıdır.

ÇOCUK, HAKLARIYLA ÇOCUKTUR !

ZAROK, Bİ MAFEN XWE ZAROK E !

**İNSAN HAKLARI DERNEĞİ
ADANA ŞUBESİ**

**ÇOCUK HAKLARI
KOMİSYONU**